

0.0 Algemeen

	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
0.1	Gebiedsindeling en het beoogd resultaat	<ul style="list-style-type: none"> - De structuurvisie 2010-2020-2030 is de aanzet geweest tot de vorming van gebieden met elk een eigen agenda. Doel van dit alles is het reguleren van voorzieningen per gebied en niet langer per dorp. - Niet “bepalend”, maar “voorwaarden scheppend” is bij dit alles het uitgangspunt van de gemeente. - De grotere participatie van de dorpen in de besluitvorming van de gemeente is zeer gewenst. 	<ul style="list-style-type: none"> - Duidelijk maken wat het vertrekpunt is voor gebiedsgebonden vraagstukken, zoals: structuurvisie 2010-2020-2030. coalitieakkoord. beleidsdocumenten. studies en visies e.d. financiële onderbouwing. 	Gemeente.	Actueel	nee	ja	Is geregeld in Platteland Aanzet en het Coalitieakkoord 2014 – 2018.
0.2	Communicatie met en informatieverstrekking door gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> - De benadering van vraagstukken, op verschillende beleidsterreinen, berust niet altijd op een gevoel van gelijkwaardigheid aan kennis. - De gemeentelijke website biedt ook niet altijd de gewenste informatie. - Informatie via lokale nieuwsbladen is vaak gekleurd en onder de maat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Goede, transparante, informatieverstrekking, <i>voorafgaand aan het overleg</i>, kan bijdragen aan een constructieve en gelijkwaardige benadering van het betreffende vraagstuk. - De informatie dient zonder politieke- of ambtelijke lading, afgestemd te zijn op het gebied. Dit is van essentieel belang bij het vinden van gezamenlijke oplossingen voor dit gebied. 	Gemeente.	Actueel.	nee	ja	Uitvoering via regio-overleggen.
0.3	Gebiedsorganisatie en overlegvormen.	<ul style="list-style-type: none"> - Op gemeentelijk niveau wordt het gebiedsoverleg de 4e overleg laag: individueel overleg tussen dorpen en gemeente. gezamenlijk overleg SODO. 	<ul style="list-style-type: none"> - Structureren van het overleg tussen de gemeente en de dorpen / gebieden in het algemeen. - Structureren van het overleg tussen de gemeente en 	Gemeente. Het gebied. PB-en.	Actueel.	nee	ja	Uitvoering via regio-overleggen. Gemeente is uitnodigende partij.

		gezamenlijk overleg OPO. gezamenlijk overleg gebiedsagenda. - Vaak komen dezelfde onderwerpen op tafel. Er bestaan grote parallellen.	de gebieden. - Reguleren van overleg tussen de dorpen onderling. - Reguleren van informatieverstrekking aan de gebiedsbewoners. - Heroverwegen OPO en SODO overleg.					
0.4	Kosten.	- Ook besturen van de Plaatselijke Belangen moeten voor al deze vormen van overleg ruimte huren en kosten maken voor koffie, thee, secretariaatskosten in de vorm van printwerk e.d. - De enige vorm van inkomsten voor de PB-en is vaak de contributie van de leden. Het kan niet zo zijn dat deze, door de gemeente geïnitieerde, kosten door de leden van P.B. worden betaald.	- Extra financiële bijdrage van de gemeente aan de dorpen, op jaarbasis, of per overleg, of: - Het aanbieden van faciliteiten, zoals: vergaderruimte. koffie, thee. gebruik maken van kopieer- en bindmachines e.d.	Gemeente.	Actueel.	nee	nee	Via dorpenbudget.

1. Woonomgeving								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	opmerkingen
1.1	Inzet Caparis.	- De gemeente heeft extra inzet van Caparis mogelijk gemaakt t.b.v. werkzaamheden in de dorpen. - Beroep op deze mogelijkheid wordt maar incidenteel toegewezen.	- Flexibelere toekenning van aanvragen voor werkzaamheden. - Breder inzetten, regels moeten ruimer en duidelijker. - 100 uur per jaar, per dorp vanaf 2012 voor aanvullende werkzaamheden: (onderhoud, schoonmaken, opruimen). - Aansturing door buitendienst gemeente. - Per dorp 1 contactpersoon.	Caparis. Buitendienst. PB-en. Contactpersoon per dorp.	Doorlopend gehele jaar.	ja	ja	Bestaand beleid handhaven. Maatwerk leveren/ brede inzet op dorpsniveau is leidend
1.2	Maaibeleid.	- De dorpen zijn ontevreden over	- Nieuwe regels beter	Provincie.	Doorlopend	ja	ja	Maaiprogramma wordt uitgevoerd op basis

		het, in 2012 ingevoerde, maaibeleid van de gemeente.	inzichtelijk maken: - hoe vaak per jaar maaien, op welke plekken - tijdstip eerste- en laatste keer maaien.	Gemeente. PB-en.	gehele jaar.			van vastgesteld beleid. Beschikbaar budget is leidend.
1.3	N381.	- Aanpassen en inrichten van het gebied rondom de N381 zal de komende jaren nog veel aandacht vragen.	- PB-en moeten gezamenlijk bepalen welke zaken voor hen van belang zijn in dit kader, zoals: - ontsluiting Boekhorst / Venekoten. - ontsluiting de 3 Tolhekken. - omleidingsroutes tijdens uitvoering werkzaamheden. - sluijverkeer tijdens uitvoering werkzaamheden. - blijvend aandacht voor landbouwverkeer en fietsers.	Gebiedscommissie N381. PB-en. Gemeente.	Vanaf heden tot en met de oplevering van het traject.	nee	nee	Uitvoering door provincie. Rol gemeente betreft structuurvisie en vaststellen bestemmingsplan. Projectleiding N381 communiceert met Dorpsbelangen. Besluitvorming in gebiedscommissie, met deelname gemeente (wethouder).
1.4	- Speelterrinen - Straatmeubilair - Kunst (cultuur)	- De zorg voor speeltuinen, straatmeubilair en kunstwerken laat te wensen over.	- Gezamenlijke jaarlijkse schouw. - Zorg dragen voor veilig straat- en speelmeubilair door goed en regelmatig onderhoud. - Meer aandacht voor het onderhoud en daarmee het behoud van kunstwerken. - Meer afstemming met PB-en / kunstenaars.	Gemeente. PB-en. Betreffende kunstenaars.	Doorlopend.	ja	ja	Wordt uitgevoerd op basis van vastgesteld beleid. Beschikbaar budget is leidend. Is regulier werk Buitendienst en ondersteuning vanuit 100 uur Caparis en project VDW-DDW en zelfwerkzaamheid buurtbewoners.
1.5	Leegstaande (bedrijfs) gebouwen.	- Op meerdere plaatsen staan niet meer gebruikte bedrijfsgebouwen leeg. Ze verpauperen, zijn geen sieraad voor het dorp en zijn brandgevaarlijk. (bijv. Elsloo, leegstaande melkfabriek)	- Voorkomen verpaupering. - Aanspreken eigenaren / projectontwikkelaars. - Actiever beleid t.a.v. sanering. - Flexibel omgaan met regelgeving ten aanzien van herbestemming.	Eigenaren. Proj. ontwikkelaar Gemeente. PB-en. Particulier initiatief	Doorlopend.	nee	nee	
1.6	Hulpdiensten: Brandweer. Ambulance.	- Er is onduidelijkheid over beschikbaarheid en aanrijdtijden.	- Informatieverstrekking regelen.	Gemeente.	Actueel.	nee	nee	Via Hulpverleningsdienst Fryslan.

2. Wonen										
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen		
2.1	Woonplan.	<ul style="list-style-type: none"> - Per dorp is de situatie omschreven in het Woonplan van de gemeente en is in 2011 besproken met de PB-en. - In alle dorpen in dit gebied bestaan woningbouwplannen met uitzondering van Nijeberkoop. - Uitvoering laat tot nu toe op zich wachten t.g.v. de slechte situatie op de woningmarkt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Doorgaan met bouwrijp maken bouwpercelen, anders zorgt dit op termijn voor een kip / ei verhaal. <i>(Als er geen bouwrijpe kavels worden aangeboden komen er geen kopers. Als er geen kopers zijn wordt er ook niet bouwrijp gemaakt, enz.)</i> 	Gemeente. Actium. WoonFriesland. Aannemers. PB-en.	Actueel.	nee	ja	Woonplan evalueren en actualiseren door gemeente, regio-overleggen om advies vragen.		
2.2	Bouwplannen.	<ul style="list-style-type: none"> Elsloo: uitbreiding aan de Kloosterweg. Makkinga: uitbreiding Wemeweg. Langedijke: uitbreiding De Weidedijk. Oldeberkoop: herbestemming Kamphuis / Blughut. Oldeberkoop: Hooge 2. 	<ul style="list-style-type: none"> - Meer bekendheid geven aan bouwplannen, met als doel mensen vasthouden in de dorpen / het gebied. - Waar mogelijk gezamenlijk optrekken richting marktpartijen. 	Gemeente. Actium. WoonFriesland. PB-en.	Voorjaar 2013. Actueel.	nee	ja	Sturende rol gemeente. Aantal uitbreidingsplannen gerealiseerd (Elsloo, Langedijke). Gemeente stuurt op Prestatieovereenkomsten.		
2.3	Bestemmingsplannen.	<ul style="list-style-type: none"> - Bestemmingsplannen zijn wezenlijk onderdeel van nieuwbouwprojecten, zijn vaak moeilijk leesbaar. - De te volgen procedures zijn niet altijd inzichtelijk. 	<ul style="list-style-type: none"> - In de bestemmingsplannen voor het buitengebied ruimhartiger omgaan met uitvoering bouwbeleid. - Welstandeisen afstemmen op directe omgeving. 	Provincie. Gemeente. PB-en.	Doorlopend.	nee	nee	De wet- en regelgeving is bepalend.		
2.4	Grondprijzen.	<ul style="list-style-type: none"> - Grondprijzen zijn zodanig hoog dat kavels vooral voor starters onbetaalbaar zijn. - Langedijke heeft bij de gemeente een verzoek ingediend voor herziening van de grondprijzen, vooral voor starters- en seniorenwoningen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwbouw bevorderen met aantrekkelijke grondprijzen. (b.v. erfpacht) - Onderzoek naar alternatieve financieringsmethoden door banken en of gemeente. 	Gemeente. Financiers.	Actueel.	ja	ja	Op basis van bestaand beleid. Gemeente stuurt op Prestatieovereenkomsten.		
2.5	Aanbod woningen	<ul style="list-style-type: none"> - Ieder dorp wil aanbod in meerdere 	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren van een gevarieerd 	Gemeente.	Doorlopend.	nee	ja	Opstellen Woonvisie door gemeente.		

	per dorp. (diversiteit)	segmenten van de markt. - Jongeren verlaten het gebied om zich in de grotere dorpen te vestigen. Dit leidt tot ontgroening.	aanbod van verschillende typen sociale huur- en koopwoningen, starterswoningen en levensloopgeschikte woningen. - Promoten particulier opdrachtgeverschap. - Vrijkomende huurwoningen behouden voor huurmarkt.	Actium. WoonFriesland. PB-en. Banken.					Afstemmen met de regio.
2.6	Voorzieningen / Buurtzorg.	- De behoefte aan ouderenvoorzieningen in de dorpen zal de komende jaren door de vergrijzing alleen maar groter worden.	- Voorzieningen realiseren dichtbij huis i.v.m. goede bereikbaarheid. - Goede communicatiemogelijkheden realiseren, om zo lang mogelijk zelfstandigheid te behouden.	Gemeente. Zorginstellingen Buurt.	Doorlopend.	nee	ja		Via de Gebiedsteams.
2.7	Regiofunctie Oldeberkoop.	- Oldeberkoop is in de structuurvisie 2010-2020-2030 uitgeroepen tot sub-kern.	- Nadruk op Oldeberkoop als sub-kern van het gebied. - Uitwerken regiofunctie Oldeberkoop op korte en langere termijn v.w.b. beleidsterreinen, onderwijs, sport, recreatie en zorg.	Gemeente. PB-en.	Heden. Heeft urgentie.	nee	nee		Regio moet dit zelf oppakken.

3. Verkeer en Bereikbaarheid								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	opmerkingen
3.1	GVVP, wensen algemeen.	- Maart 2013 heeft de gemeenteraad het GVVP (Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan) vastgesteld. - Het GVVP vormt de basis bij het opstellen van het uitvoeringsbeleid. - Bij de totstandkoming zijn mogelijkheden geboden aan inwoners om wensen in te brengen. - Het GVVP bevat een wensenlijstje van dit gebied inzake aanpassingen.	Uitwerken concrete wensen m.b.t.: - primaire ontsluiting en bereikbaarheid gebied via de N381 / N351. - snelheid beperkende maatregelen secundaire wegen. - veilige fietsroutes voor scholieren / recreatieverkeer. - betere bewegwijzering. - situatie ontsluiting de 3 Tolhekken. - situatie ontsluiting Boekhorst / Venekoten. - ontzien landbouwverkeer en openbaar vervoer bij het treffen van verkeer remmende maatregelen.	Provincie. Werkgroep N381. Gemeente. ANWB. PB-en.	maart 2013. Langere termijn?	ja	ja	GVVP is vastgesteld. Bij de uitvoering van de MOP-wegen wordt voor zover mogelijk de uitgangspunten van het GVVP meegenomen. Beschikbaar budget is leidend.
3.2	GVVP, uitvoering.	-De maatregelen die voortvloeien uit het GVVP worden uitgevoerd binnen de onderhoudscyclus volgens het MOP.	- Inzicht verschaffen in de (lange termijn) planning van het MOP.	Gemeente.	Na vaststelling GVVP.	ja	ja	Is dit gewenst?
3.3	Sluipverkeer.	- Op verschillende plaatsen in ons gebied is sprake van sluipverkeer. - Bij uitvoering GVVP rekening mee houden.	- Sluipverkeer tegengaan en onaantrekkelijk maken, zoals b.v. bij: - Grindweg - Oosterwoldseweg Nijeberkoop - Abbedijk Elsloo	Gemeente. PB-en.	Bij uitvoering GVVP.	ja	ja	GVVP is vastgesteld. Bij de uitvoering van de MOP-wegen wordt voor zover mogelijk de uitgangspunten van het GVVP meegenomen. Beschikbaar budget is leidend
3.4	Strooibeleid.	- Bij provinciale wegen is er onvoldoende aandacht voor de naast gelegen ventwegen.	- Aandacht vragen voor uitbreiding van het strooigebied. - Jaarlijks evalueren.	Provincie. Gemeente. PB-en.	Doorlopend.	ja	ja	Bestaand beleid, uitvoering conform. Jaarlijkse evaluatie, kleine aanpassingen mogelijk. Geen ruimte voor budgetuitzetting.
3.5	Bermbeheer.	- Huidige bermmen zijn veelal te zacht en er zijn grote hoogteverschillen met de weg.	- Adequate bermverharding toepassen.	Gemeente. Pb-en.	Doorlopend.	ja	ja	Wegenonderhoud conform MOP-wegen. Bermonderhoud conform bestaand beleid. Bermverharding: uitvoering motie raad.

		- Dit leidt tot gevaarlijke situaties / ongelukken.						Geen ruimte voor budgetuitzetting.
3.6	Belijning wegen.	- Door het terugdringen van de verlichting in het buitengebied en de slechte staat van de bermengroeit de noodzaak voor een betere belijning. Bij duisternis en slechte weersomstandigheden zal de verkeersveiligheid hierdoor zeker toenemen.	- Aanzet tot herziening van het gemeentelijk standpunt ten aanzien van belijning.	Gemeente. PB-en.	Doorlopend.	ja	ja	Belijning: uitvoering motie raad. Geen ruimte voor budgetuitzetting. Dorpen/PB's hebben input geleverd. Uitvoering afhankelijk van politieke besluitvorming in 2015.
3.7	Mobiliteit.	- In het buitengebied is het gebruik van de auto noodzaak. Hiervoor voldoende voorzieningen behouden. (b.v. parkeervoorzieningen) - Kwaliteit / kwantiteit openbaar vervoer behouden, ook na het treffen van remmende maatregelen.	- Alternatieven aandragen als aanvulling op bestaande voorzieningen (inzetten buurtbus). - Aangeven ondergrens bezetting m.b.t. beslissing over aanbod openbaar vervoer. - Onderzoek naar de wenselijkheid van een hogere frequentie op sommige trajecten.	Provincie. Gemeente. PB-en.	Doorlopend	nee	nee	
4. Recreatie en Toerisme								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
4.1	Waterrecreatie tussen De Tsjonger en De Lende.	- De mogelijkheden voor waterrecreatie in het gebied tussen De Tsjonger en De Lende zijn zeer beperkt.	- Financiële haalbaarheid beoordelen, meeliften met andere projecten / "werk met werk" maken. - Het stimuleren van ontwikkelingen rondom: Canadameer. Ontwikkelen faciliteiten / kanoroutes. Verblifsrecreatie rondom haven van Oldeberkoop.	Provincie. Gemeente. Waterschap. Plattelandsprojecten. PB-en.	Doorlopend.	nee	nee	Misschien via co-financiering bij bottom-up Projecten Streekagenda Zuidoost (voorheen Plattelandsprojecten).
4.2	Fietspaden.	- De beschikbaarheid en kwaliteit van de primaire fietspaden is het afgelopen jaar sterk verbeterd.	- Aandringen op duidelijke onderhoudsplannen. - Verantwoordelijke partijen benoemen.	Gemeente. Natuurbeheerders PB-en.	Doorlopend.	nee	nee	SBB trekt zich terug. Provincie wil de regie in handen nemen.

		(Kloosterweg - Venekoten) - Aantal en onderhoud recreatieve / secundaire fietspaden onder de maat.	- Aandacht voor het snoei beleid en tijdig opruimen van bladeren i.v.m. fysieke- en sociale veiligheid. - Recreatieve fietspaden met elkaar verbinden, bv. Bekhof – Tronde.					
4.3	Wandelingen.	- Binnen de grenzen van het gebied zijn volop mogelijkheden aanwezig voor het maken van wandelingen (aanwezigheid natuurgebieden)	- Stimuleren, in stand houden en ontwikkelen van initiatieven om maximaal van de mogelijkheden gebruik te maken. Toegankelijkheid waarborgen. - Opstarten “geparkeerde” initiatieven: Oude wegen - nieuwe paden, Dorpsommetjes. - Provinciaal projecten “werk met werk” maken.	Provincie. Gemeente. PB-en.	Doorlopend.	ja	ja	Wordt opgepakt in de Streekagenda Zuidoost via het wandelknooppunten-netwerk.
4.4	Mini-campings.	- Het toerisme in ons gebied biedt groeikansen. - Er is geen ruimte / faciliteiten voor campers.	- Met gemeente mogelijkheden inventariseren. - Ruimte voor mini-campings en opstelplaatsen voor campers. (kleinschalig / kort verblijf) - Grootschalige campings alleen in het gebied rondom Appelscha.	Gemeente. Mogelijke ondernemers. PB-en.	Vanaf 2013.	nee	ja	De raad heeft in oktober 2014 beleid verruimd naar maximaal 25 plaatsen.
4.5	Recreatieve ontwikkeling.	- Oosterwolde en Appelscha hebben een beperkt aanbod recreatieve voorzieningen. - De aantrekkingskracht van subkern Oldeberkoop is beperkt. - Kleine kernen afzonderlijk hebben een heel beperkt aanbod.	- Ontwikkelingen binnen dit gebied promoten, b.v. Canadameer, Schaopedobbe, Kunstroute, Streekmarkt Open stal, Vlooiemarkt, Old Ark, molen Makkinga. - Structureren overleg met de partijen (gemeente, natuurbeheer, organisatoren attracties, TIP) over de mogelijkheden die het gebied biedt. - Attracties met elkaar verbinden / verruimen parkeer-	Gemeente. Natuurbeheerde rs Organisatoren. Toerist informatie. PB-en.	Doorlopend. vanaf 2013.	nee	ja	Via de reguliere overleggen.

			mogelijkheden.					
4.6	Parkeerfaciliteiten bij de natuurgebieden.	- De aanwezigheid van een aantal bijzondere natuurgebieden in de regio staat niet ter discussie, hoe je er mee om moet gaan wel?	- Stimuleren recreatie en toerisme in deze gebieden, door uitbreiding bestaande parkeermogelijkheden in o.a het Drents Friese Wold, Schaopedobbe, Koepelbos en daarbij rekening houden met de belangen van alle partijen.	Gemeente. Natuurbeheerders PB-en.	Doorlopend. Vanaf 2013.	nee	nee	

5. Sport en Ontspanning / Voorzieningen

	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
5.1	Zwembaden.	- De zwembaden in Oosterwolde en Appelscha hebben regiofunctie en zijn gebied overschrijdend.	- In stand houden van deze voorzieningen voor dit gebied.	Gemeente. PB-en.	Doorlopend. Actueel.	ja	ja	Gemeente is subsidieverstrekker. Exploitant voert een maatschappelijke taak uit. Extern adviesbureau stelt voor de huidige situatie te handhaven.
5.2	Buitensport voorzieningen.	- Alle dorpen hebben een buitensport voorziening. - De beschikbaarheid van een trapveld of evenemententerrein per dorp wordt als minimum voorziening ervaren.	- Trapveldje / evenemententerrein in stand houden. - Voor de sportverenigingen de voorzieningen in stand houden. - Op natuurlijke momenten samenwerking zoeken met met verenigingen binnen eigen dorp, of buurdorp. Het natuurlijke proces van samenwerking behoeft geen sturing vanuit de gemeente.	Gemeente. Verenigingen. PB-en.	Doorlopend.	ja	ja	Gemeente is eigenaar van en onderhoud de velden. De verenigingen voeren een maatschappelijke taak uit. Extern adviesbureau stelt voor de huidige situatie op te handhaven. De notitie Platteland Aanzet gaat er van uit dat elk dorp over een “doe” veld beschikt.
5.3	Binnensportvoorzieningen. Gymzaal /sportzaal.	- Niet alle dorpen hebben een binnensport voorziening. - Dorpen beschouwen het feit dat niet ieder dorp over een sporthal kan beschikken als een gegeven.	- Binnensport voorzieningen in stand houden. - Zolang er voldoende bezetting is van de accommodatie en de gemeente heeft voldoende middelen om e.e.a. te bekostigen (budgetrecht raad) blijft de	Gemeente. Verenigingen. PB-en.	Doorlopend.	ja	ja	Exploitant voert een maatschappelijke taak uit. Extern adviesbureau stelt voor de huidige situatie te handhaven en op termijn aan te passen. Dus voor elke regio een sporthal.

			voorziening op eigen dorp in stand. - Op natuurlijke momenten samenwerking zoeken met met verenigingen binnen eigen dorp, of buurdorp. Dit is een natuurlijk proces. Geen sturing vanuit de gemeente nodig.					
5.4	Dorpshuizen.	- Alle dorpen hebben een dorps huis. Dit is een zeer belangrijke voorziening t.b.v. ontmoeting, cultuur, verenigingsleven, ontspanning, e.d. - Alle dorpen willen deze voorziening behouden, de beschikbaarheid van een dorps huis is een minimale voorziening voor de leefbaarheid van een dorp. - Dorps huisbesturen zijn zelfstandige stichtingen.	- Gemeente moet wel faciliteren om de voorziening in stand te houden. - Overleggen met de gemeente in welke vorm(en) steun kan worden gegeven. - Evalueren invulling / betekenis van het SODO overleg.	Provincie. Gemeente. Doarpswurk. Dorps huisbesturen. Stichting SODO PB-en.	Doorlopend.	ja	ja	Via het bestaande dorps huizenbeleid.
5.5	M.F.A. Oldeberkoop.	- Het nieuwe M.F.A. in Oldeberkoop staat in het voorjaar van 2013 op het punt opgeleverd te worden.	- Duidelijkheid verschaffen over de plaats en invloed van het M.F.A. op bestaande en mogelijk toekomstige voorzieningen, zowel binnen als buiten het eigen dorp.	Gemeente.	Doorlopend.	nee	nee	MFA Oldeberkoop is de sporthal voor deze regio.
6. Werkgelegenheid en Bedrijvigheid								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
6.1	Landbouwbedrijf en ontzien.	- Er bestaan plannen voor uitbreiding of aanleg nieuwe natuur, waterbeheersing en uitbreiding en verplaatsing N381. Veel landbouwbedrijven gaan hiervan de gevolgen ondervinden.	- Behouden en eventueel uitbreiden van landbouwvoorzieningen binnen het gebied. - Inventariseren van bestaande en niet altijd als toereikend / bevredigend ervaren compensatieregelingen.	Provincie. Gemeente. Natuurbeheerders Waterschappen.	Doorlopend.	nee	nee	Uitvoering door provincie. Rol gemeente betreft inpassing in structuurvisie en vaststellen BestPlan. Projectbureau N381 communiceert met PB's. Besluitvorming in gebiedscommissie, met deelname gemeente (wethouder).

6.2	Kleinschalige bedrijvigheid in het gebied tussen De Tsjonger en De Lende.	<ul style="list-style-type: none"> - Kleinschalige bedrijvigheid geeft zowel aan het gebied als aan de dorpen een extra dimensie. - De vaak historisch bepaalde infrastructuur biedt mogelijkheden voor kleinschalige bedrijvigheid en kan ook een bijdrage leveren aan recreatie mogelijkheden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mogelijkheden bieden aan kleine veelal dorpsgebonden bedrijfjes, om in het "eigen" dorp nieuwe activiteiten te ontplooiën. - Niet direct de verplichting opleggen om te moeten verkassen naar een bedrijventerrein binnen of buiten dit gebied, ter voorkoming van vertrek naar elders. 	Gemeente. Bedrijven. Particulieren. PB-en.	Doorlopend.	nee	ja	Volgens vastgesteld beleid.
6.3	Inzet regionale bedrijven bij gemeentelijke opdrachten.	<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente is zelf opdrachtgever bij uitvoering van gemeentelijke en regionale projecten. - De gemeente vraagt inzet / inspanning vanuit het bedrijfsleven betreffende re-integratie van bijstand-gerechtigden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeente stimuleren om bij regionale / gemeentelijke werkzaamheden ook regionale / gemeentelijke bedrijven in te schakelen. (inkoopbeleid / aanbestedingsbeleid OWO vanaf 2013) 	Gemeente. Bedrijven. PB-en.	Doorlopend.	ja	ja	Volgens Aanbestedingsbeleid in OWO-verband.
6.4	Multimedia-/ glasvezelkabelnet.	<ul style="list-style-type: none"> - Sommige dorpen (Langedijke) hebben een zeer labiel kopernetwerk. - Een kwalitatief goed multimedia- / glasvezelnet is van belang voor de ontwikkeling en leefbaarheid van het gebied. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aandacht voor de situatie vragen bij de gemeente en provincie + belangstellende bedrijven. - Stimuleren van internetbedrijven tot het leveren van een toereikende digitale infrastructuur voor bedrijven. 	Provincie. Gemeente. Bedrijven. PB-en. Bewoners.	Doorlopend	nee	ja	Gemeente bemiddeld tussen dorpen en provincie. Langedijke is het eerste dorp dat wordt aangesloten.

7. Onderwijs								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
7.1	Basisonderwijs.	<ul style="list-style-type: none"> - Met uitzondering van Nijeberkoop hebben alle dorpen in het gebied een basisschool. - Basisscholen dragen op een belangrijke manier bij aan de leefbaarheid van een dorp. - De gemeente werkt aan een gestructureerde onderwijsvisie en betreft in dat proces de dorpen. - De materie heeft meerdere aspecten, zoals: <ul style="list-style-type: none"> - buitenschoolse opvang. - peuterspeelzalen. - deze faciliteiten zijn ook onderdeel van de wens tot het behoud van basisscholen. - Sportvoorzieningen worden onlosmakelijk gezien met het basisonderwijs. Met het verdwijnen van het basisonderwijs, verdwijnen ook deze voorzieningen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Begrip vragen voor het uitgangspunt dat dorpen willen dat scholen zolang mogelijk behouden blijven voor hun "eigen" dorp en het spanningsveld dat hierdoor ontstaat tussen dorpen. Als het leerlingenaanbod de opheffingsnorm bereikt, en niet eerder, is het moment daar om met de betrokken partijen (schoolbesturen, gemeente en ouders) te kijken naar wat er moet gebeuren. Samenwerking van scholen binnen een dorp stimuleren. - De PB-en willen niet verantwoordelijk gesteld worden voor het verdwijnen van de school uit hun dorp. - Bestemming vastleggen voor vrijkomende sport-accommodaties. 	Gemeente. Schoolbesturen. Ouders. PB-en.	Actueel.	nee	ja	Volgens vastgesteld beleid.
7.2	Voortgezet Onderwijs.	<ul style="list-style-type: none"> - Het Stellingwerfcollege Oosterwolde heeft een regiofunctie. - In de meest westelijk gelegen dorpen is er een oriëntatie op het Lindecollege in Wolvega. 	<ul style="list-style-type: none"> - Behouden van deze onderwijsvorm voor dit gebied. 	Gemeente. Schoolbestuur. Ouders. PB-en.	Doorlopend.	nee	ja	Zorgen voor voldoende huisvesting.
7.3	Leerlingen vervoer.	<ul style="list-style-type: none"> - Onderwijs in andere dorpen heeft ook een verkeers-veiligheidsaspect. . 	<ul style="list-style-type: none"> - De discussie over leerlingenvoer betrekken in afwegingen inzake opheffen of samenvoegen van scholen. 	Provincie. Gemeente. Vervoersbedrijv en PB-en.	Doorlopend.	nee	ja	Volgens vastgesteld beleid.
7.4	Multimedia-/glasvezelkabelnet.	<ul style="list-style-type: none"> - Sommige dorpen (Langedijke) hebben een zeer 	<ul style="list-style-type: none"> - Aandacht voor de situatie vragen bij de gemeente 	Provincie Gemeente	Doorlopend	nee	ja	Gemeente bemiddeld tussen dorpen en provincie.

		labiel kopernetwerk. - Een kwalitatief goed multimedia- / glasvezelnet is van belang voor de ontwikkeling en leefbaarheid van het gebied.	en provincie + belangstellende bedrijven. - Stimuleren van internetbedrijven tot het leveren van een goede digitale infrastructuur voor onderwijs.	Bedrijven PB-en Bewoners				Langedijke is het eerste dorp dat wordt aangesloten.
--	--	--	---	--------------------------------	--	--	--	--

8. Zorg								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
8.1	Leefbaarheid / zelfstandigheid: - huisarts. - apotheek. - fysiotherapie. - thuiszorg. - ouderenzorg.	- Het verdwijnen van deze voorzieningen uit de dorpen staat op gespannen voet met de huidige toename van vergrijzing. - De beschikbaarheid van deze vormen van zorg, vormen voor de oudere en vaak minder mobiele inwoners een wezenlijk onderdeel tot het behoud van hun zelfstandigheid en de leefbaarheid in het algemeen.	- Aandringen op beschikbaarheid van professionele zorg "om de hoek". - Zoeken naar vormen van samenwerking tussen de verschillende zorgaanbieders / verleners. - Inrichten van dagbesteding in de buurt. - Bij centralisatie adequaat vervoer aanbieden.	Gemeente. Zorgaanbieders. Vervoerders.	Actueel.	ja	ja	Via de Gebiedsteams.
8.2	Huisvesting.	- Gebrek aan levensloopgeschikte woningen. Ouderen worden gedwongen om gebruik te maken van voorzieningen in de grote kernen. - Ouderen opvangen in hun eigen omgeving draagt bij aan een grotere leefbaarheid. - Leegstaande panden zijn potentiële locaties voor het inrichten van levensloopgeschikte woningen.	- Dure nieuwbouw niet altijd nodig, kritisch beoordelen. - Bedenken van creatieve toepassingen op basis van beschikbaar aanbod. - Soepel omgaan met vergunningsverlening bij het uitvoeren van voorstellen.	Gemeente. Zorginstellingen . PB-en.	Actueel.	nee	nee	Geen sturende rol gemeente. Regio's moeten dit zelf oppakken. Gemeente stuurt op Prestatieovereenkomsten.

8.3	Ambulancediensten. 2e lijn zorg.	- De behoefte aan 2e lijn zorg wordt groter naar mate men langer zelfstandig woont. - Beschikbaarheid van adequaat vervoer moet wel gegarandeerd blijven, ook als de spreiding van ouderen groter wordt.	- Duidelijkheid verkrijgen / afspraken maken over aanrijdtijden. (zie ook onder 1.6)	Provincie. Gemeente. Ambulancedienst.	Actueel.	nee	nee	Via de Hulpverleningsdienst Fryslan.
8.4	Multimedia-/glasvezelkabelnet	- Sommige dorpen (Langedijke) hebben een zeer labiel kopernetwerk. - Een kwalitatief goed multimedia- / glasvezelnet is van belang voor de ontwikkeling en leefbaarheid van het gebied.	- Aandacht voor de situatie vragen bij de gemeente en provincie + belangstellende bedrijven. - Stimuleren van internetbedrijven tot het leveren van een goede digitale infrastructuur voor de zorg. - De ontwikkeling inzake “zorg op afstand” gaan snel.	Provincie. Gemeente. Bedrijven. PB-en. Bewoners.	Actueel.	nee	ja	Gemeente bemiddeld tussen dorpen en provincie. Langedijke is het eerste dorp dat wordt aangesloten.

9. Cultuur en historie								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
9.1	Cultuur.	- In 2013 verscheen de gemeentelijke kunst & cultuur-nota 2013-2016. - Het cultuuraanbod in dit gebied is zeer beperkt. - Veel kunstwerken in onze gemeente hebben achterstallig onderhoud.	- In stand houden lokale initiatieven, o.a: streekmarkt en open stal in Oldeberkoop. de Weyert en Old Ark in Makkinga. - Nieuwe initiatieven stimuleren. - Aanwezige streekcultuur beter promoten. - Aandringen op meer / betere	Gemeente. Caparis. PB-en.	Actueel.	ja	ja	Op basis van bestaand beleid en budget.

			zorg voor de aanwezigheid kunstwerken.					
9.2	Historie.	<ul style="list-style-type: none"> - De meeste dorpen hebben een eigen dorpsgerichte historische vereniging. - De Schrieversronte is een belangrijk instituut voor het behoud van onze streektaal. 	<ul style="list-style-type: none"> - In kaart brengen van de cultuurhistorie van het gebied Tussen De Tsjonger en De Lende. - Stimuleren van de samenwerking tussen de dorpen. - Cultuur en historie inzetten bij initiatieven om ons gebied te promoten / uitbouw toeristisch aanbod. - Onderzoek naar inbreng van de Schrieversronte. 	Gemeente. Historische verenigingen. Schrieversronte. PB-en.	Actueel.	nee	nee	Met de Schrieversronte is een subsidierelatie.
9.3	Muziek- zang- en toneelverenigingen.	<ul style="list-style-type: none"> - Muziek- zang- en toneelverenigingen hebben vooral lokale betekenis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking op gebiedsniveau stimuleren als mogelijkheid tot kwaliteitsverhoging. - Benoemen rol Stichting Kunstwerk t.b.v. gebied. 	Gemeente. Muziek- zang- en toneelvereniging. St. Kunstwerk. PB-en.	Actueel.	ja	nee	Gemeente is subsidieverstreker. Verengingen verzorgen een maatschappelijke taak.
9.4	Jeugdwerk.	<ul style="list-style-type: none"> - In de grote kernen wordt het sociaal cultureel- en jeugdwerk uitgevoerd door gesubsidieerde professionele instellingen. - In de kleine kernen wordt dat zelfde werk onbetaald gedaan door vrijwilligers. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kritisch beoordelen inzet gemeentegelden. - Verruimen subsidiemogelijkheden voor jeugdwerk en clubhuisactiviteiten in de kleine kernen. 	Gemeente. Scala. Dorpshuizen. PB-en.	Actueel.	ja	nee	Via bestaand beleid.
9.5	Kerkgebouwen en Begraafplaatsen.	<ul style="list-style-type: none"> - Kerkelijke gebouwen worden vaak minder of niet meer gebruikt. - Langedijkse en Nijberkoop hebben geen kerk (meer) - De huidige onderhoudswerkzaamheden aan de begraafplaats in Langedijkse worden op termijn bedreigd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Openstaan voor functieveranderingen van vrijkomende kerkgebouwen. - In kaart brengen gemeentelijke verplichtingen en mogelijkheden t.a.v. het onderhoud aan begraafplaatsen en grafmonumenten, zoals: klokkenstoelen. baarhuisje e.d. 	Gemeente. Caparis. Stichting Begraafplaatsen. PB-en.	Actueel.	nee	nee	Er is wel provinciaal beleid.

10.Overig								
	Agendapunt	Beschrijving situatie	Aktie	Door wie?	Tijdsplanning	Budget gem	Rol gem	Opmerkingen
10.1	Beleid.	- Het gemeentelijk milieubeleidsplan 2010-2016 bevat vrijwel alle elementen om aan bovenstaande definitie tegemoet te komen. - Voor niet direct betrokkenen blijft de voorbereiding en uitvoering van het plan een verhaal "op afstand"	- Maak van duurzaamheid een vast agendapunt in het overleg met de dorpen / gebieden / OPO.	Gemeente.	Actueel.	ja	ja	Regio pakt dit zelf al op. Er is een werkgroep duurzaamheid opgericht in Makkinga. Gemeente ondersteund dit initiatief Past binnen bestaand beleid.
10.2	Planvorming. Vorbereiding.	- Het is onbekend / onduidelijk welke projecten of acties in dit gebied in ontwikkeling zijn. - Plaatselijke Belangen kunnen wellicht participeren bij de planvorming.	- Overzicht opstellen van voorgenomen projecten en of acties.	Gemeente.	Actueel.	nee	ja	Via de afdeling Ruimte.
10.3	Uitvoering.	- Welke projecten of acties zijn er in uitvoering of in dit kader al afgerond.	- Overzicht opstellen van in uitvoering zijnde of gerealiseerde projecten en of acties. - Evalueren van gerealiseerde projecten en of acties met alle betrokken partijen.	Gemeente. PB-en. Betrokkenen.	Actueel.	nee	ja	Via de afdeling Ruimte.
10.4	Lokale ontwikkelingen.	- Binnen de verschillende deelgebieden zijn lokale initiatieven in ontwikkeling of al met succes in uitvoering. Denk in dit gebied aan: SLIM Makkinga - Hoe voorkomen we dat er op verschillende plaatsen hetzelfde wiel wordt uitgevonden? - Wie coördineert deze lokale initiatieven, die met de juiste sturing elkaar kunnen versterken? - Zijn er trajecten waarin nog geen initiatieven zijn ontwikkeld, maar wel zijn gewenst?	- Inventarisatie maken van alle lokale initiatieven, zowel in ontwikkeling als in uitvoering. - Evaluatie van de lopende initiatieven: zijn zij succesvol of moet er bijgestuurd worden? zijn de beschikbare middelen toereikend? zijn er samenwerkingsverbanden mogelijk? zijn er nog nieuwe ontwikkelingen gewenst?	Gemeente. Betrokkenen. PB-en. Inwoners.	Actueel.	nee	ja	Regio pakt dit zelf op. Gemeente zorgt voor de juiste Informatie op de juiste plek.

